

Kâtibi adil kanununun bazı mevadının tadili hakkında kanun

No.
509

İKİNCİ MADDEİ MUADDELE — Her mahkemei asliye nezdinde ve bunların dairei kazası dahilinde ifayi vazifeye salâhiyettar olmak üzere bir veya müteaddit kâtibi adil veyahut muavini bulunacaktır.

BEŞİNCİ MADDEİ MUADDELE — Kâtibi adillîğe talip olanlar maddei sabıkada muharrer şerait ve evsafı haiz olduklarını mübeyyin evrak ile tercümei hal varakalarını bilibraz Adliye vekâletine vâkı olacak müracaatları üzerine merkezi Hükûmette ve müsteşarın riyaseti tahtında umuru hukukiye müdürü ile Mahkemei cinayet Reisi ve Müddeiumumisi ve Mahkemei asliye Reisi ve işbu mahkeme devaire münkasem ise reisi evvelinden ve Mehami cemiyeti Reisi ile bir kâtibi adilden müteşekkil heyet huzurunda imtihan edileceklerdir. Kâtibiadilliklerde inhilâl vukuunda veyahut kâtibi adillik ihdası halinde keyfiyet musabaka imtihanın alelusul icrasından bir ay evvel ceridei resmiye ve gazetelerle ilân olunur.

Mektebi hukuktan mezun olupta lâakal beş sene hâkimlikte veya derecei saniye memuriyetlerinde veyahut mehamilikte bulunmuş olanlar kâtibi adil olabilmek için ayrıca imtihana tabi değildirler.

ALTINCI MADDEİ MUADDELE — İmtihani şayanı kabul görülenlere heyeti imtihanıyece tebeyyün edecek derecei liyakatlerine göre aliyülâlâ ve âlâ derecelerde ehliyetname verilir ve beş yüz kuruş harç istifa olunur.

ONUNCU MADDEİ MUADDELE — Kâtibiadil tâyin olunanlar merkezde Adliye vekili ve taşralarda en büyük mülkiye memuru huzurunda heyeti hâkimeden iki zat mevcut olduğu halde kâtibiadil vazifesini ifada ashabı mesalihin tamamiyle sübutu hüviyet, husulü riza ve muvaffakatına mâni olmadıkça evrakını tanzim ve tasdik etmiyeceğime ve sahte ve hileli ve Hükûmeti Cumhuriye ve menafii umumiyei millet için zararlı gördüğüm hiç bir varakayı kabul eylemiyeceğime ve kemali iffet ve istikametle alâkadaranın hukuk ve menafiini mütesaviyen nazarı dikkate alarak kavanini memlekete ve adil ve hakkaniyete muğayir harekette bulunmıyacağıma «Vallahi» cümlesiyle tahlif olunacaktır.

YIRMI BİRİNCİ MADDEİ MUADDELE — Kâtibiadil maddei sabıka muhibince memnu evrakı tanzim veya tasdik eylediği takdirde bu evrak haiz olduğu untiyazı zayi ederek senedi âdi hükmünü iktisap edeceği gibi tarafeynin rizası hilâfında sarahaten ve imaen evraka bir ibare derç ve imlâ ve hileli ve sahte evrakı bilerek tasdik ve evrak ve defatiri tahrif eyledikleri bilmuhakeme sabit olduğu takdirde mücazâtı kanuniyeleri ayrıca hükmolunmakla beraber bir daha kâtibi adil meslekinde istihdam edilmemek suretiyle azlolunacak ve Âkideynden birini izrazen işini dışgerine ifşa ve borsacılık ve kumarbazlık ve akçe farkı ticaretiyle iştiğâl ve muhilli şeref ve haysiyet hâlâtı itiyat ve berayi idare ve muhafaza kendisine tevdi olunan emvali kendi hesabına irbah, ikraz ve iltizam eylediği bilmuhakeme sabit olan kâtibi adillerden mutazarrır olan şahısların zararı maddi ve mânevîsi tazmin ettirilmekle beraber ilk defasında yüz liradan iki yüz liraya kadar cezayi nakdî ahiz ve tekerrüründe azlolunacaktır. Kanunen muayyen olan miktardan fazla harç resmi ahzeyledikleri takdirde ilk defasında fazlasının bedelini kendi hisseleri haricinde aldıkları meblâğla beraber iade ve noksan alındığı surette üst tarafı tazmin ettirileceği gibi mukabilinde pul ilsak edilmeyen ücüratı adil fazla alındığı takdirde ilk defasında on misli cezayi nakdî ahiz ve tekerrüründe

azledilecektir. Evrak ve defatiri târifatı kanûniye dairesinde tanzim ve tasdik ve muhafaza ve hüviyet ve terazii alâkadararla yapacakları akde kavanini umumiye ahkâmınca mezun olup olmadıklarını tahkik etmediği veya işbu kanunda mün-deriç ahkâmı saire hilâfında harekette bulunduğu bilmuhakeme sabit oldukta mu-tazarrır olanların zarar ve ziyarı ayrıca tazmin ettirilmekle beraber elli liradan iki yüz liraya kadar da cezai nakdiye mahkûm edilecekler ve tekerrürü halinde kezalik azlolunacaklardır. Kâtibiadiller imzasını havi evrakta vukua gelecek bil-cümle gayri kanuni ahvalden dolayı mesuliyeti maliye ve cezaiyeye tabi tutulacak ancak kendi imza ve iştiraki bulunmayan ve murakabesi kabil olmayan yolsuzluk-tan dolayı malen mesul olup mesuliyeti cezaiye, vazı imza edenlerle o yolsuz mua-melâtı ifa edenlere raci olacaktır.

İşbu madde ahkâmı kavanini umumiyei cezaiye mucibince daha ağır cezayı müstelzim efali irtikâp halinde mezkûr cezaların tatbikına mâni olmayacak, kâti-biadillerin vazifelerine müteallik ceraimı memur sıfatiyle irtikâp edilmiş addedil-mekle beraber müstelzimi mesuliyet ahvalden dolayı muhakemeleri doğrudan doğ-ruya nezdinde buldukları mahakimi asliyede ahkâmı umumiyeye tevfiikan rüyet edilecektir.

YIRMİ BEŞİNCİ MADDEİ MUADDELE — Kâtibiadil ve muavinleri aynı cesamette ve aynı şekil ve renkte çizgili ve âlâ kâğıtlı ve kenarları kalın hat ile beş santimetre açık ve her sahifesi numaralı ve mahkeme mühürleriyle mahtum ve kaç sayfadan ibaret olduğu reisi mahkeme tarafından musaddak metin ve mü-cellet olmak üzere beş esas defteri tutacaklardır.

YIRMİ ALTINCI MADDEİ MUADDELE — Defatiri mezkûreden bi-rincisi (yevmiye) defteridir. İşbu defterde her günkü muamelâtın enva ve hulâsai meali ve alâkadaranın esamisi ve ahzolunan harcı resmî ve ücu-ratı adil, tahrir ve tercüme ve kademiye ve tebliğiye ile rüsumu sa-ire miktarları sıra numarasıyla kaydolunacak ve akşam üzeri hesabat kapatıla-caktır. İkinci (emanet) defteridir. Bu deftere berayı hıfz ve idare teslim olunan emanat ile emvali menkule ve gayri menkulenin cins ve adedi ve evsaf ve sahibinin isim ve şöhrat ve sanat ve mahalli ikameti ve tarihi teslimi ve sureti şeraiti idare-si ve yevmiye sıra numaraları kaydolunur. Üçüncüsü (ayniyat) defteridir. Bu defter haricinde bittanzim kâtibiadillere tasdik veyahut resen tanzim edilen bi-lûmum evrak ve senedat aynen kayıt ve yevmiye ve sıra numaraları vazolunacak-tır. Muamelâtın vüsat ve kesretine göre tesrii cereyanı temine hâdim olmak üze-re iki ve daha ziyade ayniyat defteri tutulmak caizdir. Ziraat bankaları istikra-zatı için icabeden ayniyat defteri matbuolarak bank idaresinden verilir. Dördün-cüsü (kıymetli evrak) defteridir. Bu defter resmî harçlar için ahz ve istimal olu-nacak kıymetli evrakın cins ve adedini kayde mahsus olacaktır. Beşincisi (mu-vazene) defteridir. Bu deftere her ay nihayetinde dairenin vesaika müstenit kâr ve masrafı dercolunacaktır.

YIRMİ SEKİZİNCİ MADDEİ MUADDELE — Kâtibiadiller resen tanzim edecekleri evrakı aynen defterine kaydettikten sonra asıllarını ve tercüme edilen evrakın mütercim tarafından mümzi suretlerini ve hariçten bittanzim berayı tas-lık ve tebliğ tevdi olunan bilcümle evrakile her nevi ihtarname, ibraname ve em-sali evrak ile kararın behemehal iki şahidin huzurunda vukuu lâzımdır.

KIRK DÖRDÜNCÜ MADDEYE İLÂVE — Binaenaleyh imzaların sahibine ait olmadığı bilmuhakeme sabit olduğu takdirde mezbur evrak ve senedatı tasdik den kâtibiadiller mutazarrır olan şahsın zararını tazmin etmekle beraber işbu fi-

illeri kasde makrun ise şekli cürme göre Ceza kanununun yüz elli ikinci ve yüz elli üçüncü ve ihmale müstenit ise yüz elli ikinci maddesi mucibince teeziye kılınacaklardır.

YÜZ ÜÇÜNCÜ MADDEİ MUADDELE — Kâtibiadil ve muavinleri tanzim edecekleri senedat ve mukavelâtın yazılacağı varakai resmiyenin her biri için kırk ve bittalep tahrir edecekleri evrak ve itaedecekleri suret için yirmi kuruş ücreti tahrir alacaklar ve bizzat tercüme edecekleri veya emin oldukları mütercime tercüme ettirecekleri evrakın ilk iki varakasının beheri için yüz elli ve diğerleri için yüz kuruştan fazla tercüme ücreti alanıyacaktırlar.

YÜZ DÖRDÜNCÜ MADDEİ MUADDELE — Kâtibiadil ve muavinleri bir mahalle azimet ve avdetlerinde azimeti icabeden hal kâtibiadiller için mecburi olduğu takdirde iki ve erbabi meşalihin talebiyle vuku bulduğu halde dört lira harç azimet aldıktan sonra gaybubet edecekleri beher saat ve küsuru için birer lira ücreti huzur alacaklar ve bilvekalê gidecek kâtibiadil memurları bu miktarın ancak nısfına müstahak olacaklardır.

İfası muktazi tebliğatı kanuniyeden ahzi icabeden tebliğ ücretleri kâtibiadillerin nezdinde ifayı vazife ettikleri mahakimin encümeni adlisi tarafından her senci mahye iptidasında buldukları memleketin ahvali iktisadiye ve şeraiti sairesi nazarı dikkate alınarak ve tamimen tebliğ olunacaktır.

YÜZ ONUNCU MADDEİ MUADDELE — Kâtibiadiller istifa edecekleri her nevi ücretin kâffei müfredatını tanzim veya tasdik veyahut tercüme ve tebliğ edecekleri evraka tamamen dercetmekle beraber makbuz ita ve kopyelerini muntazamaen dairede hıfz eyliyecekler ve kanunun tamamii tatbikını temin için Adliye vekâletince vâkı olacak tebliğata harfiyen riayete mecbur olacaklar ve hilâfın da hareket edenler hakkında Ceza kanununun yüz ikinci maddesi tatbik olunacaktır.

YÜZ ON BİRİNCİ MADDE — Kâtibiadil kanununun yetmiş sekiz, yetmiş dokuz, seksek, seksen bir, seksen iki, seksen altı, seksen dokuzuncu maddelerinde ki harçlarla seksen üçüncü maddedeki onve yirmi kuruştan ibaret olan maktu harçlar bir misil tezyid edilmiştir. İcar konturatoları için vuku bulan müracaat yalnız belediyeye ait konturat pullarının ilsakınamünhasır kaldığı takdirde adedi imza ne kadar olursa olsun mukavelenamelerin beher nüshası için on kuruş harç alınır.

YÜZ ON İKİNCİ MADDE — İşbu kanun tarihi neşrinden itibaren mer'idir.

YÜZ ON ÜÇÜNCÜ MADDE — İşbu kanunun icrayi ahkâmına Adliye vekil memurdur.

18 ramazan 1341 ve 22 nisan 1340

...	:	...
<i>Meclis Heyeti Umumiyesince kabulü</i>	:	<i>Kırk dördüncü içtiman üçüncü celsesinde</i>
<i>Cumhuriyet Riyasetine tebliği</i>	:	<i>24 . IV 1340 tarih ve 1/486 No lu tezkere ile</i>
<i>Berayi nesir ve ilân kanununun Başvekâlete tebliğ edildiğini mus'ır Cumhuriyet Riyasetinden mevrut tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	<i>28 . IV . 1340 ve 6/496</i>
<i>Muzakeratı ihtiva eden zabıt ceridelerinin cilt ve sayfa numaraları</i>	:	<i>Cilt Sayfa</i> <i>8 1235:1240</i>